

10.12.2021.

Skupština Nezavisnog udruženja novinara Srbije

Izveštaj o radu Centra za istraživačko novinarstvo Srbije u periodu decembar 2020. - decembar 2021.

Centar za istraživačko novinarstvo Srbije je u ovom izveštajnom periodu proizveo 34 istraživačke priče i 78 kraćih aktuelnih priča. Proizveli smo i više od 100 različitih vizuelnih i interaktivnih pratećih sadržaja.

Epidemija korona virusa nastavila je da predstavlja prepreku – u dva navrata, virus je zahvatio istraživački tim CINS-a, srećom bez težih posledica onih koji su ga preboleli. Novinarke i novinari CINS-a su nastavili da obaveštavaju javnost o svim aspektima epidemije na specijalizovanoj fejsbuk stranici.

U izveštajnom periodu, CINS je za svoj rad osvojio Prvu nagradu evropske unije za istraživačko novinarstvo koju dodeljuje Delegacija EU u Srbiji za serijal tekstova o zagađenju vazduha, koja je pripala našoj Dini Đorđević.

Pored ovoga, CINS je i nominovan, odnosno ušao u najužu konkurenciju za:

- Nagradu EU za istraživačko novinarstvo za bazu podataka: „Koliko košta poslanik?“
- Nagradu Stanislav Staša Marinković, a CINS je izdvojen i pohvalom za istraživačke priče

Možda i najvažnija aktivnost CINS-a u ovom periodu je strateško planiranje, koje je demokratskim sistemom zajedničkog odlučivanja donelo novu strategiju iz koje su proizašli ciljevi i aktivnosti koji će, ako Upravni odbor taj plan prihvati, definisati budućnost organizacije. Strategija će biti finalizovana u januaru 2022, a odmah zatim i čitav niz dokumenata, kao što su Pravilnik o radu, Kodeks rodne ravnopravnosti i registar poslovnih interesa.

Kao deo istog procesa, uz pomoć Mreže etičkih medija, nastale su i Uređivačke smernice kojima organizacija želi da formalizuje visoke standarde koje je razvijala i osvajala njihovu primenu od nastanka, i po kojima je postala poznata u našoj zemlji i van nje.

Vidljivost/doseg

U izveštajnom periodu smo (prema mernom instrumentu Piwik) imali 7.545.033 pregleda stranica i 1.822.356 poseta. Prosečno trajanje posete sajtu u ovom periodu je 4:59 minuta, što je veoma dugo za internet i znači da naši korisnici zaista i čitaju sadržaj.

Prošle godine u proseku smo imali oko 643.000 pregleda mesečno, dok je ove godine taj broj 484.663 (bez decembra, očekujemo da će ovaj broj biti veći).

Na Facebook-u smo u period januar – novembar 2021. dobili preko 2.000 pratilaca, a na Tviteru više od 4.000. Na Instagramu smo takođe proširili publiku pa smo u odnosu na kraj prošle godine krajem novembra imali oko 2.5000 pratilaca više.

Naši postovi na Facebook-u imali su ukupan reach od oko 9 miliona. Dok su tvitovi imali oko 9,8 miliona impresija (“impressions”).

Prosečan mesečni Facebook reach u 2020. bio je 838.079, dok je u 2021. 789.922.

U 2020. smo imali u proseku 636.000 impresija mesečno, dok u 2021. imamo 946.890.

Projekti

Projekti u toku:

Donor: Predstavništvo American Councils for International Education

Project: „ekoCINS, Centar za istraživačko novinarstvo, Beograd“

Duration: 15.01.2022 - 15.06.2022

Amount: 13,920 USD

Donor: Open Society Foundation Serbia

Project: Javne finansije i životna okolina

Duration: 01.11.2021 - 31.10.2022.

Amount: 2,987,000.00 RSD

Donor: British Council

Project: What do Citizens Really Need? For Citizens - With Citizens

Duration: 01.06.2021 – 01.03.2022

Amount: 15,000 GBP

Donor: Rockefeller Brothers Fund

Project: General support

Duration: 01.04.2021 – 31.03.2023

Amount: 80,000 USD

Donor: Delegacija EU u Srbiji – Civil Society Facility

Project: PrEUgovor Policy Watch: building alliances for stronger impact in uncertain future (CINS učestvuje u projektu kao član koalicije prEUgovor)

Duration: 01.01.2021 – 30.06.2023.

Amount: 27,262.50 EUR

Donor: Balkan Trust for Democracy

Project: prEUgovor for Rule of Law and EU integration of Serbia (CINS učestvuje u projektu kao član koalicije prEUgovor)

Duration: 01.09.2020 – 28.02.2022.

Amount (CINS only): 16,140 EUR

Projekti završeni u izveštajnom periodu:

Donor: IREX

Project: Launching e-payment / individual donations for CINS

Duration: 5 months februar - jun

Amount: 6,986 USD

Donor: Open Society Institute via Journalism Development Network

Project: Podrška CINSu za izradu mobilne aplikacije

Duration: 5 months

Amount: 5,000 USD

Donor: Journalism Development Network (JDN)

Project: Strengthening capacity in investigative journalism

Duration: 25.02.2021 - 31.08.2021.

Amount: 12,000 USD

Donor: U.S. Embassy, Belgrade

Project: CINS school of Investigative Journalism

Duration: 1.02.2021 – 31.10.2021

Amount: 17,980 USD

Donor: Sweden via Belgrade Open School

Project: Programmatic support

Duration: 01.12. 2020 – 31.11.2021

Amount: 360,000 SEK

Donor: BIRN Hub

Project: Supporting Greater Media Independence in the Western Balkans-Internship

Duration: 15.11.2020 – 28.02.2021

Amount: 2,000 GBP

Donor: BIRN Hub

Project: "Unapređivanje kvaliteta vijesti i nezavisnog novinarstva na Zapadnom Balkanu i u Turskoj"

Duration: 01.10.2020 – 31.11.2021

Amount: 2,996 EUR

Donor: Internet Society of Serbia

Project: Air to the people 2.0

Duration: 29.09.2020 – 31.12.2020

Amount: 2,000 USD

Donor: Internews Balkans (USAID)

Project: BMAP / Engaging Content Grant 2

Duration: 01.08.2020 – 01.02.2021

Amount: 14,047 USD

Donor: IJ4EU - Asociatia "Atlatszo Erdely Egyesulet"

Project: an investigation into Hungarian influence peddling in neighbouring countries by a team from Atlatszo Erdely, Atlatszo, Ostro, the Jan Kuciak Centre for Investigative Journalism and the Centre for Investigative Journalism of Serbia

Duration: 15.07.2020 – 31.01.2021

Amount: 7,160 EUR

Donor: World Wildlife Fund

Project: Provision of investigative journalism training within project "Climate Pact for Impact"

Duration: 05.06.2020 - 30.03.2021

Amount: 2,340,085.00 RSD

Donor: Open Society Foundation Serbia

Project: Javne nabavke, životna sredina i istraživačko novinarstvo

Duration: 01.06.2020 - 31.05.2021.

Amount: 1,679,000.00 RSD

Donor: Internews Balkans (USAID)

Project: CRMA / Investigating Energy Sector

Duration: 01.04.2020 – 31.03.2021

Amount: 24,999 USD

Donor: Internews Balkans (USAID)

Project: Strengthening Independent Media in Europe and Eurasia / Video Plus

Duration: 01.04.2020 – 31.08.2020

Amount: 6,000 USD

Donor: Journalism Development Network (JDN) OCCRP

Project: General support

Duration: 17.02.2020 – 15.09.2020.

Amount: 21,120 USD

Donor: Internews Balkans (U.S. Dept. of State)

Project: Strengthening Independent Media in the Europe and Euroasia / Neighbors

Duration: 01.01.2020 – 31.05.2020

Amount: 3,999 USD

Donor: Sweden via Belgrade Open School

Project: Institutional support

Duration: 01.12. 2019 – 30.09.2020

Amount: 239,525 SEK

Individualne donacije građana

Dok je u 2020. godini 50 građana doniralo CINS-u ukupno 120.800RSD, zahvaljujući kampanji, novoj poziciji Menadžerke zajednice korisnika koju smo uveli za promociju našeg rada i prikupljanje sredstava od građana kroz individualne donacije, u 2021. godini su 183 osobe donirale CINS-u ukupno 270.945RSD.

Ova sredstva ne čine značajan deo naših prihoda, ali imajući u vidu imovinsko stanje građana i odsustvo kulture doniranja medijskim organizacijama, smatramo da je ovo odličan rezultat. Mehanizam promocije i prikupljanja individualnih donacija pozitivno utiče na formiranje zajednice korisnika i razvoja nove vrste odnosa sa njima, što smatramo većom koristi od prikupljenog novca.

Ocena finansijske situacije

Finansijska situacija CINS-a se može oceniti kao stabilna, iako za razliku od prošle godine, kada smo u ovo vreme imali projekte i sredstva za godinu dana unapred, sada to možemo da tvrdimo samo za sledećih 6 meseci, ali je situacija sa prikupljanjem sredstava obećavajuća i očekujemo da u prvom kvartalu iduće godine obezbedimo dovoljno projekata da finansiramo čitavu godinu i početak sledeće.

CINS nije prošao na dva poziva sa grantovima velikih iznosa, uprkos pozitivnom odnosu donatora prema našim projektima pre i tokom procesa apliciranja. Nova politika donatora u odnosu na medijske grantove kreće se uglavnom ka formiranju velikih konzorcijuma više nevladinih organizacija, što ne pogoduje istraživačkom novinarstvu, koje je teško uklopiti u takve grupe organizacija bez ugrožavanja profesionalnog integriteta, zbog aktivizma koji je obično ugrađen u takve projekte. CINS je u razgovorima sa više donatora o više novih projekata.

Aktivnosti u civilnom sektoru i međunarodne aktivnosti

Centar je nastavio svoje aktivnosti unutar koalicije “prEUgovor”, Nacionalnog konventa za EU (radna grupa za poglavlje 24), kao i na pomoći organizacijama civilnog društva u Srbiji i regionu na aktivnostima povezanim sa pridruženjem EU. Koalicija “prEUgovor” ima dva aktivna projekta u okviru kojih CINS doprinosi istraživačkim pričama (alternativni izveštaj o napretku u poglavljima 23 i 24) i učešćem u promotivnim i edukativnim aktivnostima koalicije. Aktivnosti koalicije su smanjene zbog epidemije, ali se nastavljaju.

Edukacija

Predstavnici CINS-a su, pored treninga koji je organizacija izvela samostalno, bili treneri na 9 projekata profesionalne edukacije za novinare i dva za aktiviste, srednjoškolce i studente.

Pravni pritisak

U izveštajnom periodu nije bilo tužbi, dve pretnje tužbama se nisu ostvarile, ali novinarke i novinari nailaze na sve veći i veći broj kršenja zakona od strane javnih funkcionera i službenika u državnim organima, zbog čega je održano savetovanje sa našim pravnim zastupnicima. Slučaj pretnje Glavnoj i odgovornoj urednici Milici Šarić nije dobio nikakav epilog, iako je osoba koja joj je pretela uhapšena i saslušana u tužilaštvu. Posebno tužilaštvo za visokotehnološki kriminal čak ni ne odgovara na naše upite.

Strategija i planiranje

Proces strateškog planiranja koji je dodatno opteretio svakodnevne aktivnosti i čitav kolektiv, doneo je u isto vreme i jasne ciljeve i strategije dolaženja do njih i dokument će biti završen u prvom mesecu iduće godine. Iz tog dokumenta proizaći će čitav niz osnovnih dokumenata, koji će biti predloženi Upravnom odboru na

usvajanje. Najvažniji aspekt ovog procesa je želja istraživačkog tima da ima demokratsku kontrolu nad sopstvenim rukovodstvom i procesom odlučivanja o svom radu.

Vrlo je teško prilagoditi postojeću strategiju razvoja u uslovima epidemije. Naš projekat podizanja vidljivosti i otvaranja mogućnosti za donacije individualnih građana, produžen za gotovo pola godine zbog epidemije, značajno je usporen i iako sada donosi zadovoljavajuće rezultate, svakako je mogao biti još uspešniji.

U dva navrata, CINS je zbog slučajeva zaraženih članova tima ili kontakta koji zahteva izolaciju, prošao duge vremenske periode opterećene reorganizacijom u hodu, kako projekti ne bi trpeli uprkos smanjenim kapacitetima i raznovrsnim resursima utrošenim na prilagođavanje situaciji.

Prepreke i izazovi

Projektna menadžerka CINS-a je zbog zdravstvenih problema na nedefinisano višemesečnom odsustvu. Menadžment je uspeo da nađe sredstva za osobu koja bi sa polovinom radnog vremena nadoknadila deo radnih obaveza na toj poziciji, ali to nije dovoljno i trenutno nastojimo da nadoknadimo ogromnu prazninu sopstvenim radom. Iako za sada uspevamo da odgovorimo na izazov, ova situacija je neodrživa. Zbog prirode projektnog finansiranja, sredstva za osobu koja bi u punom kapacitetu nadoknadila ovo odsustvo moguće je nabaviti tek za nekoliko meseci, koliko je potrebno da dobijemo neki projekat u koji bi uneli ovu radnu poziciju. Kako je svakako planirano da se pozicija pojača, pokušaćemo da pronađemo i zadržimo osobu na toj poziciji i nakon povratka naše Projektna menadžerke.

Direktor CINS-a

Branko Čečen